

склад та проблеми визначення // Фінанси, облік і аудит: Зб. наук. пр. – Вип.3 – К.:КНЕУ, 2004. – С.71 – 76.

4. Копченко І. Фінансовий механізм сприяння розвитку малого підприємництва //Фінанси України. – 2003. – № 5. – С. 65-69

5. Микитюк О. Фінансове забезпечення розвитку малих підприємств //Фінанси України. – 1999. – № 6. – С. 55-61

УДК 334.722: 346(043.2)

Уткіна В.В.,
студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Корчак Н.М., к.ю.н., доцент

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Формування та розвиток національного підприємництва значною мірою залежать від створення відповідної правової бази, яка стимулювала б підприємницьку активність та добросовісну конкуренцію. Малий і середній бізнес – це створення нових робочих місць, а також альтернатива найманій праці, що особливо актуально під час кризи, це розвиток конкуренції, оскільки в деяких сферах дрібні підприємці можуть суперничати з великими компаніями, коректуючи тим самим ціни на товари, розвиток малого й середнього бізнесу дуже важливий з погляду диверсифікованості структури економіки й формування середнього класу суспільства. На жаль, саме маленька частка сегмента малого і середнього бізнесу у ВВП (в Україні становить 11,4%), говорить про те, що держава не надає достатнього рівня підтримки підприємцям, отже, не сприяє формуванню й зміцненню середнього класу.

Мале і середнє підприємництво є важливим фактором розвитку економіки України, а вихід з економічної кризи пов'язаний, в першу чергу, з розвитком саме таких підприємств, тому необхідно вирішити перелік питань правового забезпечення для відновлення позитивної динаміки соціально-економічних показників розвитку малого та середнього підприємництва.

Ключове значення для підвищення ефективності функціонування малих підприємств в економіці країни має створення гідних умов для

їхнього існування, що стане можливим унаслідок перебудови спрямованості діяльності на інноваційну основу.

Підприємництво виконує особливу функцію в економіці і народному господарстві, змістова сутність якої зводиться до оновлення економічної системи, створення інноваційного середовища, що спричиняє руйнацію традиційних структур і відкриття шляху до перетворень, зрештою стає тією силою, котра прискорює рух економіки по шляху ефективності, раціоналізації, бережливості і постійного оновлення.

До малого й середнього бізнесу можна прирахувати більш 90% підприємств, зареєстрованих в Україні, але реальний внесок цих підприємств у ВВП – близько 11% (дані дослідження Укрсиббанку). Левова доля українських малих та середніх підприємств працюють або в сфері торгівлі, або в сфері надання послуг. Діяльність, пов'язана з розвитком інновацій менш популярна серед підприємців. Труднощі виникають із-за існуючої в країні системи стандартизації, яка потребує додаткових коштів на складання технічних характеристик продукту, що стане базою для створення новачії. Друга проблема, що гальмує розвиток малих та середніх підприємств – це економічно небезпечна податкова політика, що проведена в нашій країні. Вона йде врозріз із встановленою у світі практикою й сучасними світовими тенденціями розвитку економіки. Треба звільнити малі підприємства від податків на інвестиції, увезені технології, потрібні податкові пільги на період становлення малого підприємства. Цілком очевидна необхідність диференційованого податкового підходу до підприємств різного профілю діяльності. Наступна причина небажання підприємців розвивати виробництво незахищеність від політичної й економічної нестабільності. Представники малого та середнього бізнесу у своїй діяльності випробовують практично ті ж ризики, що й будь-яке велике підприємство, при цьому, його захищеність від таких ризиків фактично набагато менша.

Таким чином, режими активізації розвитку підприємництва можуть бути систематизовані у наступні групи: організаційно-правові, фінансові, економічні і соціальні. Але формування правової бази підприємництва є найголовнішою передумовою його становлення та розвитку. Законодавство в сфері підприємництва повинно становити єдину систему як за взаємною узгодженістю норм, так і за повнотою нормативно-правового регулювання підприємницької діяльності. Для успішного розвитку підприємництва необхідно створити ефективну правову базу його функціонування, забезпечити належним чином юридичне

закріплення прав та постійне правове забезпечення з боку держави, що гарантує захист законного функціонування підприємництва, сприяє його розвитку. Економіко-правове регулювання підприємництва повинне забезпечувати свободу конкуренції між підприємцями, в тому числі і захист їх самих, і споживачів від будь-яких проявів монополізму та недобросовісної конкуренції; гарантувати всім підприємцям рівні права та створювати рівні можливості для доступу і використання матеріально-технічних, фінансових, трудових, інформаційних та природних ресурсів; гарантувати недоторканість майна та забезпечувати захист прав власності підприємця; впровадити стимулюючу податкову та фінансово-кредитну політику; стимулювати інноваційну діяльність за допомогою цільових субсидій, податкових пільг, цільових кредитів; створити сприятливе правове середовище для розвитку різноманітних форм коопераційних зв'язків та самоорганізації суб'єктів підприємництва.

Сьогодні вкрай необхідно зосередитися на проблемі формування та вдосконалення правової бази розвитку підприємництва. Розв'язання наявних проблем його розвитку в Україні, створення належного середовища потребують докорінної переорієнтації державної політики розвитку підприємництва. Завдання полягає у тому, щоб суттєво розширити його роль і місце в економічному житті суспільства, тому формування та вдосконалення нормативно-правової бази було і залишається провідним напрямом сприяння розвитку підприємництва в Україні.

Література

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 (із змінами) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст.144.
2. Стадник В., Петрицька О. Складові і чинники формування потенціалу розвитку малого підприємництва. // Актуальні проблеми економіки. – 2006. – №12. – С. 124-128.
3. Брижань І.А., Олійник О.О. Реформування системи оподаткування суб'єктів малого підприємництва як один із заходів державної підтримки їх розвитку. // Економіка і регіони. – 2009. – №2. – с.171-176.

Цвіліховська Ю.О.,
студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Корчак Н.М., к.ю.н., доцент

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЛІЦЕНЗУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Загальні положення щодо ліцензування містяться у ЦК України (ч. 3 ст. 91), що визначає ліцензування як один з елементів цивільної правоздатності юридичних осіб, у ГК України (ст. 14, що відсилає до окремого закону; ч. 3 ст. 43, положення якої дозволяють встановлювати перелік видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, виключно законом; ч. 6 ст. 128 – як один з обов'язків громадянина-підприємця). Базовими документами, що складають правову основу ліцензування певних видів господарської діяльності, є Закон України від 1 червня 2000 р. № 1775-III "Про ліцензування певних видів господарської діяльності" (далі – Закон про ліцензування), а також документи, прийняті на його виконання: Порядок формування, ведення і користування відомостями ліцензійного реєстру та подання їх до Єдиного ліцензійного реєстру, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2000 р. № 1658. Законодавче визначення ліцензування міститься у ст. 1 Закону про ліцензування, відповідно до якого ліцензуванням вважається видача, переоформлення та анулювання ліцензій, видача дублікатів ліцензій, ведення ліцензійних справ та ліцензійних реєстрів, контроль за додержанням ліцензіатами ліцензійних умов, видача розпоряджень про усунення порушень ліцензійних умов, а також розпоряджень про усунення порушень законодавства у сфері ліцензування. Предметом ліцензування є ліцензія, власне, на дії з якою (видача, переоформлення, анулювання тощо) спрямовані дії уповноважених державою суб'єктів. Одним із засобів державного регулювання у сфері господарських відносин, спрямованим на захист економічних і соціальних інтересів держави та суспільства є ліцензування господарської діяльності. В науково – теоретичних дослідженнях П. Пальчука, Е. Бекірової, А. Шпомер та інших науковців досліджені лише окремі аспекти ліцензування, зокрема такі, як правове регулювання ліцензування певних видів господарської діяльності, господарсько – правовий аспект ліцензування тощо. Водночас, поза увагою